

1975-01-01

เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๒๓

ประทีป สนธิสุวรรณ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

สนธิสุวรรณ, ประทีป (1975) "เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๒๓," *Journal of Social Sciences*: Vol. 12: Iss. 4, Article 6.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol12/iss4/6>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๒๓

ประทีป สนธิสุวรรณ

เศรษฐกิจไทยในรอบ ๑๕ ปีที่ผ่านมา ขยายตัวในเกณฑ์ที่ไม่น้อยหน้าประเทศอื่น และความเจริญในเกณฑ์สูงพอสมควรจะเห็นได้จากตารางที่ ๑ ที่แสดงให้เห็นว่า ในระหว่างปี ๒๕๐๔-๒๕๐๙ ซึ่งเป็นระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๑ ลักษณะขยายตัวของรายได้ประชาชาติตามราคาคงที่เป็นร้อยละ ๘.๑ ต่อปี ในระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ซึ่งเป็นระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๒ อัตราขยายตัวเป็นร้อยละ ๗.๕ ต่อปี และในระหว่างปี ๒๕๑๕-๒๕๑๙ ซึ่งเป็นระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๓ อัตราขยายตัวคาดว่าจะเป็นร้อยละ ๕.๘ ต่อปีหรือต่ำกว่าเล็กน้อย สาเหตุของการขยายตัวอย่างค่อนข้างรวดเร็วนี้มีหลายประการ ทั้งปัจจัยในประเทศและนอกประเทศที่เป็นใจเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าบางปีจะประสบมรสุมบ้างโดยเฉพาะในระยะปีหลัง ๆ ทั้งเรื่องวิกฤตการณ์น้ำมันและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของโลก แต่โดยทั่วไปแล้ว เศรษฐกิจของไทยก็นับว่าดีกว่าประเทศกำลังพัฒนาด้วยกันจำนวนมาก การขยายตัวของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม

กรรม และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองมีส่วนสำคัญที่เป็นรากฐานให้ระบบเศรษฐกิจของไทยก้าวหน้าด้วยดี

ตารางที่ ๑

ปัญหาที่น่าสนใจ ก็คือในระยะ ๕ ปีข้างหน้า เศรษฐกิจของบ้านเราจะยังคงก้าวหน้าต่อไปในทิศทางที่น่าพอใจ ในอัตราที่รวดเร็วเหมือนในอดีตหรือไม่ และที่สำคัญก็คือ การพัฒนาดังกล่าวจะยกระดับรายได้ประชาชนส่วนใหญ่อย่างทั่วถึงหรือไม่

การคาดคะเนภาวะเศรษฐกิจในอนาคตไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ปัจจัยมากมายหลายประการทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดินฟ้าอากาศ มีผลต่อทิศทาง และ คล้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทั้งสิ้น ทั้งปัจจัยภายในประเทศ และ ปัจจัยภายนอกประเทศ นักเศรษฐศาสตร์ที่ตีตระหนักรู้ว่า การคาดคะเนใด ๆ มักจะผิดทั้งนั้น ผิดมากหรือผิดน้อยเท่านั้น น้อยครั้งนักที่จะตรงเป้าซึ่งมักจะเป็นเหตุบังเอิญมากกว่า

ตารางที่ ๑

อัตราการขยายตัวต่อปีของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

(ตามราคาคงที่ปี ๒๕๐๕)

	แผนพัฒนาฯ ที่ ๑ (๒๕๐๔-๒๕๐๙)		แผนพัฒนาฯ ที่ ๒ (๒๕๑๐-๒๕๑๔)		แผนพัฒนาฯ ที่ ๓ (๒๕๑๕-๒๕๑๙)	
	เป้าหมาย	ตัวเลขจริง	เป้าหมาย	ตัวเลขจริง	เป้าหมาย	ตัวเลขจริง
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติรวม ภายในประเทศ(GDP)%	๕.๕	๘.๑	๘.๕	๗.๕	๗.๐	๕.๘
เกษตรกรรม	๓.๓	๖.๒	๔.๓	๔.๔	๕.๑	๒.๖
เหมืองแร่	๕.๓	๑๕.๑	๖.๖	๕.๖	๖.๐	-๐.๑
อุตสาหกรรม	๙.๓	๑๑.๑	๑๐.๙	๑๐.๑	๘.๐	๘.๐
การก่อสร้าง	๓.๙	๑๒.๘	๑๑.๔	๔.๗	๖.๕	-๑.๙
การไฟฟ้าและพลังงาน	๑๖.๔	๒๒.๓	๑๘.๐	๒๒.๔	๑๕.๐	๑๕.๓
การขนส่งและคมนาคม	๙.๓	๖.๑	๑๑.๐	๗.๒	๖.๐	๑.๑
การค้าขายปลีกและขายส่ง		๘.๑	๘.๔	๙.๑	๗.๐	๑๐.๑
การธนาคาร ประกันภัย และการซื้อขายที่ดิน		๑๕.๘	๑๗.๐	๑๕.๔	๑๕.๐	๑๐.๘
การครอบครองเคหะสถาน	๕.๔	๓.๑	๕.๐	๔.๒	๒.๕	๓.๓
การบริการสาธารณะและ การป้องกันประเทศ		๕.๔	๑๒.๐	๙.๕	๖.๐	๔.๔
บริการ		๗.๙	๙.๕	๗.๘	๗.๐	๖.๒

ปี ๒๕๑๕-๒๕๑๖

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

อย่างไรก็ดีการวาดภาพคร่าว ๆ ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการวางนโยบายเบื้องต้น แม้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น และวางนโยบายมาตรการผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจก้าวหน้าไปในทิศทางและในอัตราที่เหมาะสม

การคาดคะเนในที่นี้ จะเป็นการผสมกันระหว่าง การ คาดคะเน ที่มีหลักเกณฑ์ ทางสถิติ (quantitative) เช่นตัวเลขประชากร จำนวนแรงงานและ การจ้างงาน รายได้ประชาชาติแยกตามภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งรวบรวมจากผลการศึกษาของหลายแห่งเป็นต้นว่า ของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย Escap ฯลฯ และการคาดคะเนจากประสบการณ์ (qualitative or impressionistic) ซึ่งได้พยายามหลีกเลี่ยงการเดาสุ่ม แต่ก็ยังเป็นการเดาอยู่ดีในบางกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายรายได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายภาษีนโยบายการผันเงินสู่ชนบท นโยบายการสร้างงาน นโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ นโยบายราคาพืชผลเกษตรซึ่งจะมีผลสำคัญต่อรายได้เกษตรกร ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ นโยบายการควบคุมราคาสินค้าที่จำเป็น ฯลฯ ซึ่งแต่ละปัจจัยเปลี่ยนแปลงไปตาม กระแสความคิดทางการเมืองและแนวนโยบายเศรษฐกิจของแต่ละคณะรัฐบาลที่จะมีขึ้นในอนาคต จึงเป็นการยากที่จะคาดคะเนให้ถูกต้องหรือใกล้เคียงได้ แต่ก็พอจะคาดคะเน

ทิศทางและแนวโน้มที่จะเป็นไปในระยะ ๕ ปีข้างหน้าได้บ้าง

การคาดคะเนทางเศรษฐศาสตร์ จะเน้นในเรื่องต่อไปนี้

- ๑) แนวโน้มของปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจ จำนวนประชากร จำนวนแรงงานและการจ้างงาน รายได้ประชาชาติแยกตามภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ การออมทรัพย์และการลงทุน
- ๒) โครงสร้าง ของ ระบบ เศรษฐกิจ ในปี ๒๕๒๓
- ๓) ปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจในปี ๒๕๒๓

แนวโน้มของปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจ

๑) จำนวนประชากร

ผลการศึกษาหลายอัน คาดคะเน อัตราการขยายตัวของประชากรแตกต่างกันเล็กน้อย เช่น ใน Seal (1) ของ U.N และ ILO รวบรวมไว้ว่าคาดว่าในปี ๒๕๑๘-๒๕๒๓ จะเป็นร้อยละ ๓.๒ ต่อปี ส่วนของ Escap (2) คาดไว้ร้อยละ ๒.๗ ต่อปี อย่างไรก็ตามก็เห็นอัตราที่สูงหงสน โดยเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า โครงการวางแผนครอบครัวจะไม่มีผลนักต่ออัตราการขยายตัวของประชากรใน ๑๐ ปีแรกของโครงการวางแผนครอบครัว ทั้งนี้เห็นความเห็นของการสัมมนาประชากรครั้งที่ ๓ ในปี ๒๕๑๑ (๓) ในที่นี้เราจะใช้การคาดคะเนของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (๔) เมื่อปี ๒๕๑๖ ว่าประชากรจะเพิ่มจาก

๓๖.๒ ล้านคนในปี ๒๕๑๓ เป็น ๔๒.๓ ล้านคนในปี ๒๕๑๔ และ ๔๘.๙ ล้านคนในปี ๒๕๒๓ คือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๙๔ ต่อปีในระยะ ๕ ปี ข้างหน้าซึ่งหมายถึงว่าอัตราการเพิ่มของประชากรจะลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ ๓.๑๔ ต่อปีระหว่างปี ๒๕๑๓-๒๕๑๔ โดยเป็นผลมาจากการที่ประชาชนตื่นตัวต่อสภาพการมีลูกมาก

อย่างไรก็ดีเราจะต้องตระหนักว่าใน ๕ ปีหน้า พลเมืองจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒-๑.๓ ล้านคน ซึ่งจะนำมาซึ่งปัจจัยเรื่องอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การศึกษา การหางานทำของ ผู้ที่อยู่ถึงวัยทำงาน ฯลฯ และในจำนวนนี้ประมาณ ๑ ใน ๑๐ จะเป็นพลเมืองของกรุงเทพฯ ฯ

๒) / แรงงานและการจ้างงาน

ปัญหาการจ้างงาน (employment) ได้รับการพิจารณาบรรจุเข้าหมายไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๓ (๒๕๑๔-๒๕๑๙) โดยระบุว่าจะต้องใช้การจ้างงานที่เน้นในการใช้แรงงาน (labour-intensive production method) (๕) การประสานแผนกำลังคนกับแผนการพัฒนาการศึกษา การจัดการว่างงานในเมือง การแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานไม่เต็มที่ในชนบท (rural underemployment) การเสริมสร้างแรงงานฝีมือต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงการป้องกันการไหลเข้าของแรงงานจากชนบทสู่เมืองประกอบกันไปด้วย

มาตรการเหล่านี้มิได้มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง สาเหตุหนึ่ง คงจะเป็น เพราะปัญหาการว่างงานไม่ได้ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด อีกประการหนึ่งคงมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการที่ภาคเกษตรกรรมเป็นแหล่งที่รับคนว่างงาน หรือคนใช้แรงงานไม่เต็มที่เอาไว้ ทำให้ปัญหาการว่างงานมิได้ปรากฏเด่นชัดในภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ (ในปีใดที่เงินฟ้าอากาศอำนวย พืชผลดี ปัญหาการว่างงานก็จะไม่เห็นชัด ปีใดที่ฟ้าฝนแล้ง การเก็บเกี่ยวไม่ดี ก็จะมีการไหลเข้าเมืองของแรงงานจากชนบทก็พอจะเห็นบ้าง) จึงทำให้รู้สึกเหมือนกับว่าเมืองไทยไม่มีปัญหาคนว่างงาน หรือใช้แรงงานไม่เต็มที่ ทั้ง ๆ ที่ปัญหามีอยู่แต่ซ่อนเร้นในรูปอื่นที่มองไม่เห็นชัด

การศึกษาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (๖) ชี้ให้เห็นว่าอัตราการว่างงานของไทยในปี ๒๕๒๓ จะเป็นร้อยละ ๒.๘ เทียบกับ-๔.๒ ในปี ๒๕๑๔ โดยมีสมมติฐานว่ารัฐบาลจะเร่งใช้มาตรการเพิ่มการจ้างงาน ในขณะที่ Marzouk (๗) คาดคะเนว่าอัตราการว่างงานในปี ๒๕๒๓ จะสูงถึงร้อยละ ๑๐.๖ ซึ่งวงการต่าง ๆ เห็นว่าคงจะสูงเกินไป สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติประมาณไว้ ในตารางที่ ๒ ถึงอัตรา การ ขยายตัว ของ การ จ้างงาน ในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยมีสมมติฐานว่าเด็กจะใช้เวลากับการศึกษานานขึ้น ทำให้แรงงานเข้าสู่ตลาดในอัตราที่ลดลงในอนาคต และคาดว่า

มีการจ้างงานที่เน้นในการใช้แรงงานมากขึ้น ตามนโยบายของทางการ และตั้งความหวังไว้ว่าภาคอุตสาหกรรม ก่อสร้าง และเหมืองแร่ จะรับคนงานได้มากที่สุด เพราะจะเป็นภาคที่ขยายตัวมากที่สุดใน ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งก็อาจจะ

เป็นความหวังที่สุขนิยมเกินไปก็ได้ เมื่อคำนึงถึงภาวะการลงทุนในเหมืองแร่ที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน และเศรษฐกิจโลกที่ขบเซาซึ่งกว่าจะฟื้นตัวกับ ๒๕๑๙ และยังมีความไม่แน่นอนอยู่พอสมควร

ตารางที่ ๒

	การคาดคะเนการจ้างงาน		อัตราการขยายตัวต่อปี (พันคน)
	๒๕๑๘	๒๕๒๓	
(๑) ประชากร	๔๒,๒๗๗	๔๘,๘๖๘	๒.๙%
(๒) แรงงาน : ประชากร %	๔๔.๕%	๔๔.๔%	
(๓) จำนวนแรงงาน	๑๘,๘๐๐	๒๑,๗๐๐	๒.๙%
(๔) ภาคเกษตรกรรม	๑๓,๘๓๐	๑๕,๒๗๐	๒.๐%
เป็นร้อยละของ (๓)	๗๓.๖%	๗๐.๔%	
(๕) ภาคเหมืองแร่	๖๐	๘๐	๖.๐%
เป็นร้อยละของ (๓)	๐.๓%	๐.๔%	
(๖) ภาคอุตสาหกรรม	๑,๐๖๐	๑,๒๙๐	๔.๐%
เป็นร้อยละของ (๓)	๕.๖%	๗.๓%	
(๗) ภาคการก่อสร้าง	๒๐๐	๒๗๐	๖.๑%
เป็นร้อยละของ (๓)	๑.๑%	๑.๒%	
(๘) ภาคการไฟฟ้า	๘๐	๑๒๐	๘.๕%
เป็นร้อยละของ (๓)	๐.๔%	๐.๕%	
(๙) ภาคการขนส่ง	๔๐๐	๕๔๐	๖.๑%
เป็นร้อยละของ (๓)	๒.๑%	๒.๕%	
(๑๐) ภาคบริการ	๓,๑๓๐	๔,๑๓๐	๔.๗%
เป็นร้อยละของ (๓)	๑๖.๖%	๑๙.๐%	

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ปัญหาที่จะต้องคำนึงมากในเรื่องการสร้างงานใน ๕ ปีหน้าก็คือ รัฐมีมาตรการที่จะสนับสนุนการให้มีการจ้างงานที่เน้นหนักในการใช้แรงงานอย่างเพียงพอ และเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพแล้วหรือยัง ในเมื่อแนวโน้มของทางการปัจจุบันเน้นในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในเรื่องแรงงานสัมพันธ์ และความไม่สงบในภาวะแรงงานมากกว่าที่จะตระเตรียมการสร้างงาน หรือวางแผนการจ้างงานที่เป็นไปได้และมีประสิทธิภาพ

๓. รายได้ประชาชาติ

ในระยะ ๑๕ ปีที่ผ่านมา ๑๐ ปีแรก รายได้ประชาชาติขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมาลดตัวลงในระยะ ๕ ปีหลัง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อนึ่งเป็นที่น่าสังเกตด้วยว่าแม้รายจ่ายทางการทหารของสหรัฐในไทยจะลดลงไปอย่างรวดเร็วในระยะหลังนี้ และคงจะเกือบหมดสิ้น

ไปในบั้นนี้ รายได้จากนักท่องเที่ยวก็พอขด-เขยไปได้ส่วนใหญ่ เพราะขยายตัวอย่างรวดเร็วในระยะหลัง ๆ อย่างไรก็ตามที่ใดกล่าวถึงประเด็นนี้เพื่อจะสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องว่า รายจ่ายทางการทหารของสหรัฐในไทยมิใช่เป็นเรื่องสำคัญมาก อย่างที่มักกล่าวกันเสมอ แท้จริงแล้วปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้รายได้ประชาชาติของไทยขยายตัวก็คือการพัฒนาด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมของไทยตั้งที่ปรากฏในตารางที่ ๑

ประมาณการขยายตัวของรายได้ประชาชาติ และรายได้ต่อคนซึ่งอาจจะ สูงเกินจริง เล็กน้อย เพราะคาดคะเนไว้ก่อนที่เศรษฐกิจจะขบเขาในปี ๒๕๑๗ และ ๒๕๑๘ แต่ก็ยังพอจะใช้เป็น เครื่องชี้ภาพ รายได้ ประชาชาติ ของ ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่จะใช้ในทันทีของ ESCAP (๘) เนื่องจากได้คาดคะเนไว้อย่างมีหลักเกณฑ์ และแยกแยะไว้อย่างละเอียด

ตารางที่ ๓

รายได้ประชาชาติ(GNP)และรายได้ต่อคน (GNP per capita)
(ตามราคาคงที่ปี ๒๕๑๓)

ปี	GNP (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัว ต่อปี %	GNP per capita (บาท)	อัตราการขยายตัว ต่อปี %
๒๕๑๓	๑๓๖,๓๓๐	๗.๐	๓,๗๖๕	๓.๗
๒๕๑๘	๑๙๑,๒๑๐	๗.๕	๔,๕๒๓	๔.๙
๒๕๒๓	๒๗๔,๕๕๐		๕,๖๑๗	

จากตารางที่ ๓ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงต่อไปเพื่อลดอัตราการขยายตัวของรายได้ประชาชาติ และรายได้ต่อคนให้ใกล้เคียงความจริงอันสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจซบเซาในปี

๒๕๑๗ และ ๒๕๑๘ นี้ พอจะเห็นได้ชัดว่า รายได้ประชาชาติแนว ไน้มที่จะขยายตัวต่อไป ในอัตราสูงปานกลาง คือคงจะอยู่ในระดับร้อยละ ๖-๖.๕ ต่อปี

ตารางที่ ๔

ผลิตภัณฑ์ประชาชาติรวมภายในประเทศ (GDP)

	(ตามราคางบที่ ๒๕๑๓)		(ล้านบาท)
	๒๕๑๘	๒๕๒๓	อัตราการขยายตัวต่อปี
๑) ผลิตภัณฑ์ประชาชาติ	๑๙๑,๒๑๐	๒๗๔,๕๐๗	๗.๕
๒) ภาคเกษตรกรรม	๕๐,๘๖๐	๖๗,๕๓๐	๕.๖
- ร้อยละของ GDP	๒๖.๖ %	๒๔.๖ %	
๓) ภาคเหมืองแร่	๓,๘๒๐	๕,๗๘๐	๘.๖
- ร้อยละของ GDP	๒.๐ %	๒.๑ %	
๔) ภาคอุตสาหกรรม	๓๒,๘๙๐	๔๙,๙๖๐	๘.๗
- ร้อยละของ GDP	๑๗.๒ %	๑๘.๒ %	
๕) ภาคการก่อสร้าง	๑๑,๐๙๐	๑๕,๙๓๐	๗.๕
- ร้อยละของ GDP	๕.๘ %	๕.๘ %	
๖) ภาคการไฟฟ้า	๓,๒๕๐	๕,๗๗๐	๑๒.๒
- ร้อยละของ GDP	๑.๗ %	๒.๑ %	
๗) ภาคการขนส่ง	๑๑,๔๗๐	๑๖,๘๙๐	๘.๐ %
- ร้อยละของ GDP	๖.๐ %	๖.๒ %	
๘) ภาคบริการ	๗๗,๖๓๐	๑๑๒,๕๕๐	๗.๗ %
ร้อยละของ GDP	๔๐.๖ %	๔๑.๐ %	

ภาคเกษตรกรรม ในระยะ ๕ ปีหน้า ภาคเกษตรกรรม จะเป็นภาคที่สำคัญที่สุดในแง่ นโยบาย เพราะนอกจากจะต้องเลี้ยงประชากร ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วแล้ว ยังจะต้องเป็น สินค้าออกสำคัญที่จะหาเงินตราต่างประเทศให้แก่ประเทศในยุคที่น้ำมันแพงและสินค้าเข้าแพงขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

ลู่วางการพัฒนาการเกษตรยังคงค่อนข้างแจ่มใส โอกาสของการขยายการปลูกพืชมากประเภทขึ้น (diversification) การแนะนำให้ใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง การหาทางเพิ่มผลิตภาพ (productivity) และการปรับปรุงด้านการตลาดเพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายพืชผลของตนได้ในราคาที่เป็นธรรม และในระยะแรกที่เหมาะสม การพยุงราคาขั้นต่ำสำหรับพืชผลเกษตรที่สำคัญเพื่อช่วยให้รายได้ของเกษตรกรมีเสถียรภาพและอยู่ในระดับที่เหมาะสม มาตรการเหล่านี้มีอยู่แล้วในแผนงานของกระทรวงการเกษตร หากดำเนินการอย่างจริงจังสอดคล้องกับมาตรการเร่งรัดขยายการให้การสินเชื่อการเกษตรที่ กระทรวง การคลัง และ ธนาคาร แห่งประเทศไทยกำลังดำเนินอยู่อย่างรีบเร่ง ก็จะทำให้ผลผลิตทางเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕.๖ ต่อปีโดยเฉลี่ย พืชที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ฝ้าย และ ถั่วต่าง ๆ

ปัญหาอยู่ที่ว่าทางการจะดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และจริงจังแค่ไหน ในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น โดยเฉพาะด้านการตลาด ทั้งในและนอกประเทศ เพราะเท่าที่เป็นมาเมื่อลู่วางตลาดมี ก็จะไม่จริงจัง ให้เกษตรกรหาทางผลิตเพื่อสนองความต้องการเสมอมา

ภาคเหมืองแร่ ลู่วางของการพัฒนาเหมืองแร่ไทยนับว่าสูงทีเดียว ผลการสำรวจของคณะสำรวจแคนาดา (๙) ก็ยืนยันความเห็นของวงการเหมืองแร่ในเรื่องนี้ ทั้งแร่ใหม่คือ ฟลูออไรต์ เกลือแร่ และแร่เก่า เช่น ดีบุก อย่างไรก็ดี ความไม่แน่นอนของนโยบายการพัฒนาเหมืองแร่ของทางการ เช่นกรณีเทมโกล์และการที่ทางการไม่สามารถ ขจัดข้อขัดแย้งระหว่างเจ้าของเหมืองและ ชาวบ้าน ในเรื่องน้ำเสีย และเป็นกรณีเหมืองแม่เลี้ยง ได้ทำให้บรรยากาศการลงทุน และการดำเนินกิจการเหมืองแร่ของไทยเป็นไปอย่างขบเซา และพะว้าพะวัง หากรัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายที่แน่นอนอันประสานผลประโยชน์ ของประเทศ และผู้ลงทุนไม่ว่าจะเป็นไทยหรือเทศ และยืนหยัดกับนโยบายดังกล่าวได้ ก็เป็นที่เชื่อแน่ว่าภาคเหมืองแร่จะขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ ๘.๖ ต่อปี ในระยะ ๕ ปีข้างหน้าได้ แม้ว่ายังไม่ชดน้ำมันนอกชายฝั่ง (offshore oil) มาใช้ก็

ตาม เข้าใจว่าเรื่องน้ำมันน่าจะขุดขึ้นมาใช้จริงจังก็คงหลังปี ๒๕๒๓ เพราะความคืบหน้าในการแสวงหาน้ำมันปัจจุบันเป็นไปอย่างล่าช้ากว่าที่คาดกันไว้มาก

ปัญหาด้านเหมืองแร่ขึ้นอยู่กับนโยบายที่แน่นอน และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างเข้มแข็ง เพราะลู่ทางจริง ๆ แล้วแจ่มใสมหาสมควรร อย่างไรก็ดีทางการควรเร่งร่วมมือกับสมาคมนายเหมืองแร่ จัดทำแผนที่ทางธรณีวิทยาโดยด่วน เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีการลงทุนพัฒนาเหมืองแร่ของไทยได้อย่างรวดเร็ว และได้ผล

ภาคอุตสาหกรรม ในระยะ ๕ ปี ข้างหน้าภาคอุตสาหกรรมจะต้องเร่งขยาย เพื่อรับแรงงานจำนวนมากที่เข้าสู่ตลาด หากรัฐบาลไม่ต้องการให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้น อย่างเห็นได้ชัดเจน แทนการข่อนเร้นอยู่ในภาคเกษตรกรรมปัจจุบัน

โดยสมมติฐานที่ว่ารัฐบาลจะยังคงให้เอกชนประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างเสรีภายใต้นโยบายที่รัฐบาลจะกำหนดไว้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม ก็เป็นที่คาดหมายได้ว่าภาคอุตสาหกรรมคงจะขยายตัวต่อไป ในอัตราร้อยละ ๘.๗ ต่อ

ปี โดยอุตสาหกรรมส่งออกซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่จ้างงานมากที่สุดคือประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ในปัจจุบันจะเป็นผู้นำในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ทั้งนี้คาดหมายว่าส่งออกจะหลุดพ้นจากภาวะขบเซาของตลาดโลก และตลาดเพื่อนบ้านในปี ๒๕๑๙ และจะสามารถเป็นสินค้าในการส่งออก สินค้าอุตสาหกรรมได้ต่อไปอย่างน้อยก็ชั่วระยะ ๕ ปีหน้า จนประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งกำลังเร่งผลิตสินค้าส่งออกเป็นจำนวนมาก จะเข้ามาแข่งขันในตลาดโลกอย่างจริงจังในระยะหลัง ๕ ปีจากนั้น อย่างไรก็ตามคุณภาพและ มาตรฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการยกระดับ มิฉะนั้นแล้วก็อาจจะส่งออกไม่ได้เท่าที่ประมาณการไว้

ภาคอุตสาหกรรมคงขยายตัวแน่นอน แต่ปัญหาที่จะต้องพิจารณา ก็คือ จะให้ ขยายตัวในผลิตภัณฑ์ใดบ้าง และโครงสร้างอุตสาหกรรมควรจะเป็นไปในรูปใด ทำอย่างไรจึงจะให้มีการจ้างงานมากขึ้น พอที่จะรับ แรงงาน ที่เพิ่มขึ้นได้ ซึ่งจะต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิต และเมื่อวางเป้าหมายไว้เช่นนั้น จะต้องใช้มาตรการใดบ้างในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมาย โครงสร้างดังกล่าว

ภาคการก่อสร้าง ภาคก่อสร้างขบเซามาก ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาหลังจากที่ได้มีการ

ขยายตัวอย่างรวดเร็วก่อนหน้านี้ เป็นที่เชื่อแน่ว่าภาคก่อสร้างจะต้องฟื้นตัวในระยะ ๕ ปีข้างหน้าอย่างแน่นอน เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ภาคการขนส่ง ภาคที่อยู่อาศัย และภาคบริการ คาดว่าภาคก่อสร้างจะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี และขณะนั้นแนวโน้มที่จะเริ่มฟื้นตัวเพราะทั้งโครงการของราชการ และการเคหะแห่งชาติกับโครงการเอกชนก็ชี้ให้เห็นแนวทางการขยายตัวดังกล่าว

ปัญหาที่ต้องเร่งหาทางป้องกัน คือราคาวัสดุก่อสร้าง เพราะการฟื้นตัวของภาคก่อสร้างอาจจะสร้างปัญหาการขาดแคลนวัสดุ ก่อสร้างซึ่งอาจจะขยายตัวไม่ทัน โดยเฉพาะปูนซีเมนต์และผลิตภัณฑ์ไม้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีปัญหาขาดแคลนไม้ซุงที่เป็นวัตถุดิบ เรื่องนี้จะเกี่ยวโยงโดยตรงกับนโยบายการส่งออก วัสดุก่อสร้างเป็นสำคัญ

ภาคการไฟฟ้า เป็นที่แน่นอนว่าคงจะขยายตัวต่อไปในอัตราสูง แต่หากมีการดำเนินประหยัถการใช้พลังงาน โดยใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพอย่างจริงจัง ก็อาจช่วยลดอัตรา การ ขยายตัว ลง มาเป็น ประ มาณ ร้อยละ ๑๒.๒ ต่อปีหรือต่ำกว่าได้ มิฉะนั้นแล้วจะเกิดปัญหาขาดแคลนพลังงาน ไฟฟ้า ได้ในระยะ

๕ ปีข้างหน้า สืบเนื่องจากการที่น้ำมันที่เป็นเชื้อเพลิงสำคัญถึงร้อยละ ๙๐ ของการผลิตไฟฟ้าทั้งสนมีราคาแพงขึ้นมากทำให้การผลิตไฟฟ้าที่ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง ในขณะที่เดียวกันเขื่อนต่าง ๆ ก็มีได้ให้ผลเท่าที่ประมาณการไว้ในการผลิตไฟฟ้า จึงอาจทำให้เกิดปัญหา กำลังผลิต ไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้

ปัญหาสำคัญของภาคนี้ ที่ จะต้องเร่ง ศึกษา พิจารณา คือควรจะใช้เปลี่ยนจากการใช้น้ำมันเป็นส่วนใหญ่ เป็นเชื้อเพลิงประเภทใดที่ถูกกว่า และให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการใช้น้ำมัน กล่าวคือควรใช้ถ่านหินลิกไนท์ หินน้ำมัน นิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงประเภทใด ปัญหาจะมีผลต่อเนื่องไปถึงระยะยาวอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ **ภาคการขนส่ง** เมื่อที่ขผลและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น การขนส่งก็จะต้องขยายเป็นเงาตามตัว คาดว่าจะเป็นไปในอัตราร้อยละ ๘ ต่อปี และส่วนใหญ่จะเป็นการขนส่งทางบก

ปัญหาอยู่ที่ว่า สำหรับการขนส่งทางรถนั้น จะมีวิถนเพียงพอรับการขนส่งที่เพิ่มขึ้น โดยไม่ทำให้เกิดการล่าช้า ดิตขัดเพิ่มขึ้นหรือไม่แน่นอนการสร้างถนนใหม่เป็นสิ่งจำเป็น แต่ปัญหาเร่งด่วนกว่านั้นก็คือการจัดระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียด่าง ๆ ที่

เกิดขึ้น ใน ปัจจุบันทั้ง ทาง ด้าน พลังงาน น้ำมัน และด้านฉนวนกัน การติดขัดของการจราจร การเร่งวางแผนการขนส่งและสร้าง Depot terminals ในจุดต่าง ๆ และจัดระบบการขนส่ง ให้สอดคล้องกัน จะช่วยแก้ปัญหาไป ได้ส่วน หนึ่งการส่งเสริมให้ขนส่งทางน้ำ ซึ่งเสียค่าใช้จ่าย ต่ำตามลำน้ำต่าง ๆ ก็จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวไป ได้อีกส่วนหนึ่งด้วย

ปัญหาที่เร่งด่วนอีกประการหนึ่ง ก็คือท่าเรือ และอุปกรณ์การขนถ่ายสินค้า ซึ่งจะเป็นอุป- สรรคต่อการขยายตัวของการส่งสินค้าออกอย่าง- ยิ่งในอนาคตอันใกล้ จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณา โครงการท่าเรือหลักอย่างเร่งด่วน

ภาคบริการ ในภาคนี้ ได้รวมภาคเศรษฐกิจ ที่เหลือเข้าไว้ทั้งสิ้น และเป็นภาคที่ขยายตัว อย่างสม่ำเสมอในอดีตที่สูงกว่ารายได้ประชา- ชาติเล็กน้อยเสมอมา การท่องเที่ยว โรงแรม สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษาก็รวมอยู่ในภาค บริการนี้ เพื่อความสะดวกในการคาดคะเน อัตราการขยายตัว ซึ่งประมาณว่าจะเป็นร้อยละ ๗.๗ ต่อปี ภาคนี้ ได้เป็นแหล่งรับแรงงานที่ ขยายตัวอย่างรวดเร็วเสมอมา และจำเป็นสำ- หรับอนาคต ปัจจุบันก็เป็นภาคเศรษฐกิจที่ใหญ่ ที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็เป็นภาคที่มีปัญหาน้อย ที่สุดในอดีต

ปัญหา ใน อนาคต ของ ภาค บริ การ ก็คือ ลักษณะการบริการเป็นไปในรูปที่ต้องการแรง- แรงที่มีการศึกษา หรือแรงงานที่มีฝีมือมากขึ้น จึงอาจจะรับแรงงาน ไร้ ฝีมือ ได้ในอัตราที่ลดลง ซึ่งจะเป็นปัญหาแก่ทางการในการจัดหางานแก่ แรงงานไร้ ฝีมือ นอกจากนี้อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ในภาคบริการก็สูงกว่าภาคอื่น ๆ กับเหลื่อม ล้าในระหว่างอนาคตต่าง ๆ ของภาคบริการ เอง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาค่าจ้างเรียกครองค่าจ้าง แรงงานให้เสมอกันในอนาคต

๔. การออมทรัพย์และการลงทุน

เพื่อที่จะ ให้ภาค เศรษฐกิจ ขยายตัวไปได้ตั้ง- กล่าว ก็จะต้องมีการลงทุน ซึ่งคาดว่าจะต้อง เป็นประมาณ ๓.๓ เท่าของส่วนต่างระหว่าง รายได้ประชาชาติแต่ละปี ในระหว่างปี ๒๕๑๓ -๒๕๒๓ ในส่วนนี้คาดว่าจะ เป็นของภาครัฐ- บาลลดทอนร้อยละ ๓๕ และของเอกชนร้อยละ ๖๕ ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงผลของความพยายามที่จะ ใช้วิธีการผลิตที่เน้นการใช้แรงงานแล้ว

การลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นในภาคอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และการไฟฟ้า

การลงทุนดังกล่าวคาดว่าจะต้องใช้เงิน ใน ประเทศร้อยละ ๘๕ และจากต่างประเทศ ร้อยละ ๑๕ ซึ่งนับว่าเป็นการพึ่งตนเองเป็น สำคัญ ความจริงแล้วในรอบ ๑๕ ปีที่ผ่านมา การใช้เงินทุน ในประเทศได้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

และการออมได้เพิ่มจาก $\frac{1}{2}$ ของรายได้ประชาชาติ มาเป็น $\frac{2}{3}$ ของรายได้ประชาชาติในปัจจุบัน ทั้งนี้หมายถึงว่าในอนาคตจะต้องมีการออมทรัพย์ในอัตราสม่ำเสมอเช่นในอดีต ซึ่งจะทำให้ปริมาณออมเพิ่มขึ้นทุก ๆ ที่ คาดคะเนคร่าว ๆ ว่าจะต้องเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี จึงจะเพียงพอที่จะไปบ่อนการลงทุนได้

ในด้านการระดมทุนนี้ ทั้งระบบสถาบันการเงินและ ตลาดหลักทรัพย์ ก็ได้ ก้าวหน้าขึ้นมาก และคงจะมีส่วนระดมทุนเพื่อนำไปให้กู้ยืมเพื่อการลงทุน หรือเพื่อนำไปลงทุนโดยตรงในกรณี ตลาดหลักทรัพย์ที่ บริษัท ขายหุ้น โดยตรงแก่มหาชน

การเพิ่มทุน จากต่าง ประเทศ ทั้งโดย กู้ยืม โดยรัฐบาล เอกชน และการที่ต่างชาติมาลงทุนก็ยังจำเป็นอยู่ ปัญหาอยู่ที่การเลือกสรรแหล่งเงินกู้ต่างประเทศที่ดอกเบี้ยต่ำ และการเลือกสรรการลงทุน จากต่าง ประเทศ ที่จะ เป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจอย่างแท้จริง ดีกว่าที่จะรับเข้ามา โดย ไม่เลือก แถมให้ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ มากมายเช่นในอดีต ดังนั้นนำที่รัฐบาลจะได้เลือกสรร โครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและเงินทุนจากต่างประเทศ จึงจำเป็นแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ๆ โดยถือหลักพึ่งทุนไทย เป็นสำคัญสำหรับการ ลง

ทุนในด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการออมทรัพย์ของไทยก็นับว่าอยู่ในระดับสูงทีเดียว

ปัญหาในด้านการลงทุน และ ออมทรัพย์นี้ แบ่งได้เป็น ๒ ด้าน ในด้านแรกคือการลงทุน ปัญหาอยู่ที่ว่าทางการจะมั่นนโยบายใดที่จะส่งเสริมการลงทุนที่จะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง หลีกเลี่ยงการลงทุนในสิ่งฟุ่มเฟือยและประโยชน์น้อย ในด้านที่สองคือด้านการออมทรัพย์ ปัญหาอยู่ที่ว่านโยบายจะเป็น ไปใน ทำนอง ที่จะ ส่งเสริม การออมให้มากขึ้น กล่าวคือ นโยบายดอกเบี้ยที่เหมาะสม และยืดหยุ่น (flexible) ในระดับที่จูงใจให้เกิดการออมมากขึ้น นโยบายการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ให้ขยายตัวเร็วขึ้น และนโยบายการลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย เพื่อจะได้เพิ่มการออม ทั้งหมดนี้ถ้าทำอย่างจริงจังระดับการออมก็จะสูงจนอาจ ไม่จำเป็นต้องพึ่งทุน ต่างประเทศในระยะ ๕-๑๐ ปีข้างหน้า ยกเว้นในเรื่องจำเป็นจริง ๆ และโครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้เงินทุนสูง ก็มีลู่ทางที่จะเป็นไปได้ เรียกว่าถึงจุดพึ่งตนเอง (take - off) ได้อย่างแท้จริง

โครงสร้างของ ระบบ เศรษฐกิจ ในปี ๒๕๒๓

จากแนวโน้มของปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่คาดคะเนดังกล่าว พอจะชี้ให้เห็นภาพระบบเศรษฐกิจในปี ๒๕๒๓ ได้ว่า ยัง

เป็นระบบเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า มีแรงงานเพิ่มขึ้น รายได้ประชาชาติ โดยภาค บริการจะเป็น ภาค เศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด ตามมาด้วยภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ทงนภาวะการผลิต การเพาะปลูกและพืชผลในภาคเกษตรกรรมจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักโดยพืชไร่อื่น ๆ เช่นข้าวโพด ถั่วเหลืองและถั่วต่าง ๆ จะมีความสำคัญมากขึ้นในค่านส่งออก อนึ่งในค่านสินค้าออกส่วนใหญ่ยังจะเป็นสินค้าเกษตรและ สินค้าขั้นปฐม (primary products) อยู่ โดยข้าวอาจจะไม่ใช่สินค้าออกอันดับหนึ่งอีกต่อไป เพราะข้าวโพคยหรือน้ำตาลอาจจะเข้ามา แทนที่ ในมูลค่าที่ใกล้เคียงกันทั้งนี้เพราะการ ผลิตข้าวจะ เพิ่มขึ้นไม่มาก และต้องสนองความต้องการในการบริโภคของประชากรที่เพิ่มขึ้นในอัตราสูง สรุปแล้วในปี ๒๕๒๓ ประเทศไทยก็ยังเป็นประเทศเกษตรกรรมโดยพื้นฐานอยู่

ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจดังกล่าว จะยังผลให้ฐานะความเป็นอยู่ ของพลเมืองดีขึ้นบ้าง โดยทั่วไป แต่แน่นอนความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้และความเป็นอยู่ระหว่างชนบท กับเมืองระหว่างภาคต่อภาค ระหว่างคนในชนบทด้วยกันเอง ระหว่างคนเมืองด้วยกันเองจะยังมีอยู่ และคงจะเพิ่มขึ้น ทงนขนอยู่กันนโยบายการกระจายรายได้ และ ลดช่องว่างรายได้ที่จะต้องเร่งดำเนินการอย่างจริงจัง การคาดคะเนของ

ESCAP (๘) ในตารางที่ ๕ ก็ชี้ให้เห็นชัดว่าช่องว่างระหว่างความเป็นอยู่ ของคน ในภาคต่าง ๆ จะห่างกันออกไปอีก นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ก็จะมีความเห็นตรงกันในเรื่องนี้ แม้ว่าจะแตกต่างกันไปบ้าง ในเรื่องข้อ คิดเห็นในเรื่องตัวเลขรายได้ต่อคนของภาคต่าง ๆ เช่น ดร. อัมมาร์ สยามวาลา (๑๐) ให้ความเห็นว่าแม้แต่ในภาคเดียวกัน ความแตกต่างระหว่างรายได้ของคนในเมืองกับคนในชนบทก็ยังมีมาก ฉะนั้นการรวมชนบทและเมืองไว้ด้วยกันในการคำนวณรายได้แต่ละภาค (gross regional product) ทำให้ภาพไขว้เขว และควรใช้ตัวเลขดังกล่าวด้วยความระมัดระวัง

ตารางที่ ๕

การใช้สมมติฐานว่าอัตราการขยายตัวของรายได้ภาคต่าง ๆ จะเท่าเทียมกันทุกภาคแม้จะไม่ตรงกับความเป็นจริงนัก แต่เนื่องจากตัวเลขรายได้ภาคต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่แน่นอนและขาดการรวบรวมเป็นประจำ ESCAP จึงจำเป็นต้องใช้สมมติฐานดังกล่าว ซึ่งก็คงไม่ผิดพลาดมากนัก อย่างไรก็ตามตัวเลขที่น่าสนใจก็คือความแตกต่างของรายได้ต่อคนในภาคต่าง ๆ ซึ่งปรากฏอย่างชัดเจน ในปี ๒๕๑๔ คาดว่ารายได้ต่อคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะต่ำกว่าภาคกลาง ๖,๔๓๙ บาท และต่ำกว่ารายได้ต่อคนเฉลี่ยทั่วประเทศ ๒,๕๔๗ บาท แต่

ในปี ๒๕๒๓ จะต่ำกว่าภาคกลาง ๘,๐๒๑ บาท และต่ำกว่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ๓,๑๗๒ บาท รายได้ต่อคนในภาคอื่น ๆ เมื่อเทียบกับภาคกลางก็มีช่องว่างเพิ่มขึ้นในลักษณะเดียวกัน

ปัญหาสำคัญที่สุดที่จะรุนแรงขึ้นจากปัจจุบันจนถึงปี ๒๕๒๓ คงจะเป็นเรื่อง ก) ความแตกต่างของรายได้และ ข) ปัญหาแรงงานและการว่างงาน ส่วนปัญหาของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ไต่กล่าวถึงไว้แล้วในการวิเคราะห์แนวโน้มของภาคเศรษฐกิจ

ปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจปี ๒๕๒๓

ตารางที่ ๕

รายได้ภาค และรายได้ต่อคนในแต่ละภาค (ตามราคาปี ๒๕๑๓)

	๒๕๑๓	๒๕๑๓-๒๕๑๔ อัตราการขยายตัว ต่อปี %	๒๕๑๔	๒๕๑๔-๒๕๒๓ อัตราการขยายตัว ต่อปี %	๒๕๒๓
ก. รายได้ภาค (พันล้านบาท)					
- ภาคกลาง	๓๙.๕	๗.๐	๑๑๑.๘	๗.๕	๑๖๐.๕
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐.๗	๗.๐	๒๙.๑	๗.๕	๔๑.๘
- ภาคเหนือ	๑๙.๗	๗.๐	๒๗.๘	๗.๕	๓๙.๙
- ภาคใต้	๑๖.๑	๗.๐	๒๒.๖	๗.๕	๓๒.๔
รายได้ประชาชาติของไทย	๑๓๖.๐	๗.๐	๑๙๑.๓	๗.๕	๒๗๔.๕
ข. รายได้ต่อคน (บาท)					
- ภาคกลาง	๖,๙๗๖	๓.๘	๘,๔๑๕	๔.๕	๑๐,๔๖๖
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๖๔๖	๓.๗	๑,๙๗๖	๔.๔	๒,๔๔๕
- ภาคเหนือ	๒,๕๓๐	๓.๘	๓,๐๕๑	๔.๕	๓,๗๙๔
- ภาคใต้	๓,๖๐๓	๓.๙	๔,๓๖๓	๔.๖	๕,๔๕๒
เฉลี่ยทั่วประเทศ	๓,๗๖๕	๓.๗	๔,๕๒๓	๔.๔	๕,๖๑๗

ที่สำคัญ ๆ ทั้งนี้ โดยมีสมมติฐานว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิด ความ บั่นบ่วน แก่ เศรษฐกิจ ทั่วโลก รวมทั้งไทย ซึ่งได้แก่ปัญหาราคาน้ำมันจะคลี่คลายไปในระยะ ๑ - ๒ ปี ข้างหน้า เพราะคงจะไม่ขึ้นราคาอย่างฮวบฮาบอีกและเศรษฐกิจของโลกและของไทยก็ได้ปรับตัวเข้ากับ ราคาน้ำมันแพงได้แล้ว ส่วนการค้าระหว่างประเทศที่หลายคน ได้แสดงความวิตกกังวลนั้น ไม่น่าจะเป็นปัญหาที่รุนแรงนัก เพราะรู้ทางการส่งออกสินค้าของไทย โดยเฉพาะพืชผลต่าง ๆ ยังคงค่อนข้างแจ่มใสในระยะ ๕ ปีนี้ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรของโลกจริงอยู่ ประเทศไทยคง จะขาดดุลการค้าต่อไป รวมทั้งจะเริ่มขาดดุลการค้าตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ ทำให้เงินสำรองช่วยร่อยหรอลงไปพอควรจนถึงปี ๒๕๒๓ แต่ โดยทั่วไปแล้ว จะไม่ใช่ปัญหาที่รุนแรงมากนัก อย่างน้อยก็จะ รุนแรงน้อยกว่า ปัญหาช่องว่างรายได้ และปัญหาการว่างงาน ที่เป็นทั้งปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ความจริงแล้วปัญหาทั้ง ๒ นี้คงจะนำมาซึ่งความวุ่นวายทางเศรษฐกิจ และการเมือง จนทำให้ประเทศขาดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการเมือง จนระบบเศรษฐกิจอาจจะ ไม่ก้าวหน้า ไปอย่างที่คาดกัน ไว้ก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของทางการในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว และคึกกรของการยอม

รับของประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะ ชาวชนบทในรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นน้อยกว่ารายได้ของคนเมืองมาก ส่วนเรื่องระดับราคานั้น คาดว่า ปัญหาเงินเฟ้อ คงจะไม่รุนแรง เช่นในอดีต และทางการคงจะสามารถควบคุมได้ในอัตราขยายตัว ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ต่อปี

การแก้ไขปัญหา

ปัญหาการว่างงานแก้ไขโดยการสร้างงาน ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่ยากเกินไป หากตระหนักถึงปัญหา และเตรียมการไว้ล่วงหน้า

ปัญหาการถดถอยช่องว่างของรายได้ จำเป็นต้องแก้เป็นขั้นตอน และด้วยความพยายามอย่างจริงจัง ด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริงว่าผู้ยากจนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรในชนบท

การแก้ที่ตรงจุดที่สุดคือการดำเนิน การพยุงราคาพืชผลเกษตรกรให้ เป็นธรรมตามราคาตลาดโลก ก็จะยกฐานะของเกษตรกรขึ้นมายิ่งกว่ามาตรการทางอ้อมใด ๆ สำหรับเกษตรกรที่ไม่มีที่ทำกินก็ต้องแก้ไข โดยการปฏิรูป ที่ดินและจัดสรรที่ดินทำกิน และเมื่อมีที่ดินทำกินแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นของตนเองหรือเช่าเขาทำ รัฐก็ต้องควบคุมค่าเช่านาให้เป็นธรรมอย่างแท้จริง และส่งเสริมให้ปรับปรุงที่ดินปลูกพืชที่ให้รายได้ดี และวางระบบตลาดที่เหมาะสมและเป็นธรรมให้แรงงานส่วนเกิน ที่จะอยู่ต่อไปในภาค เกษตร กรรม

ไม่ได้ เพราะล้นคน ก็จะต้องให้ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการรับเข้ามาให้ได้ โดยเน้นการใช้ขบวนการผลิตที่เน้นการจ้างงานมากกว่าการใช้ทุนหรือเครื่องจักร

และเพื่อบรรเทาความขัดสน ของผู้มีรายได้น้อยในระยะที่ยังยกระดับรายได้ขั้นต่ำสุดขึ้นมาถึงขั้นยังชีพอยู่พอควรแต่อดสภาพไม่ได้ ก็จำเป็นต้องใช้หลัก "คนมีมากควรช่วยคนขัดสน" โดยเก็บภาษีแบบก้าวหน้า (progressive tax) มาสร้างงานแก่ผู้ว่างงาน และจัดสวัสดิการแก่ผู้มีรายได้น้อย

ถ้าดำเนินมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้

จริงจัง เศรษฐกิจในปี ๒๕๒๓ ก็จะเป็นเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งพอสมควร และก้าวหน้าต่อไปได้ ดังนั้นการวางแผน และการดำเนินนโยบายมาตรการเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจจึงจะเป็นต้องคำนึงปัญหาช่องว่างของรายได้ และการว่างงานอย่างจริงจัง และคงจะต้องยอมเลือกการก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ช้าลงบ้าง แต่ปัญหาน้อยลงทั้งทางด้านระดับราคา แรงงานและช่องว่างรายได้ซึ่งเป็นการ trade - off ในทางเศรษฐกิจโดยหาจุดประสาน optimal point) ที่เหมาะสมแก่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้

References

- (1) Seal K.C. "A General Review of Current Manpower and Related Statistics and Manpower Projections in Thailand," *Asian Regional Team for Employment Promotion*, Bangkok, 1970 (mimeo).
- (2) United Nations, ESCAP, *Economic Survey of Asia and the Far East*, Bangkok, 1973.
- (3) National Statistical Office, *The Third National Population Seminar in Thailand*, Bangkok, 1968.
- (4) National Economic and Social Development Board, *Population Projections for Thailand 1960-2000*, Bangkok, 1973.
- (5) _____, *Third National Economic and Social Development Plan (1972-1976)*, Bangkok, 1971.
- (6) International Labour Organization, *Labour Force Projections 1965-1985*, Geneva, 1971.
- (7) Marzouk, G.A., *Economic Development and Policies, A Case Study of Thailand*, Rotterdam Rottordam, University press, 1972
- (8) United Nations, ESCAP, "A Study on the Macro-Economic Development of Thailand, 1970-2000." Bangkok, 1974 (mimeo).
- (9) Moss, A.E., Northern Thailand's Mineral Potentials Could Attract Canadian Investors" *The Northern Miner*, Canada, September 18, 1975.
- (10) Siamwalla, Ammar, "Stability, Growth and Distribution in the Thai Economy" in Sondysuwan, Prateep (ed.) *Finance trade and Economic Development in Thailand*. Bangkok, Sompong Press, 1975.